

Prvi slovenski dnevnik v
Zjednjeneh državah.
Izhaja vsak dan izvzemši
nedelj in praznikov.

Glas Naroda

List slovenskih delavcev v Ameriki.

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER, SEPTEMBER 21, 1903, AT THE POST OFFICE AT NEW YORK, N. Y., UNDER THE ACT OF CONGRESS OF MARCH 3, 1879.

Štev. 17.

NEW YORK, v četrtek, 21. januarija, 1904.

Leto XI.

O naseljevanju.

F. A. Ainsworth zahteva
omejitev naseljevanja.

Ainsworth bi bil vslužbenec na-
selniškega urada.

Druga stran.

F. H. Ainsworth, katerega je seda-
nja administracija odločila za pred-
stojnika registracijskega oddelka na
Ellis Islandu, kjer pa ponujene mu
službe ni hotel sprejeti, da se tako
dodela posveti problemu omejitev na-
seljevanja, priporočal je včeraj pri
zborovanju Charity Organizational So-
ciety, omejitev naseljevanja. Pri tem
se je skliceval na statistične podatke
raznih narodov in filantropičnih or-
ganizacij, da bi tako dokazal, da se
boleznii in zločini v prenapolnjenih
mestnih delih vedno bolj pogostoma pojavljajo. "New York je središče,
kamor prihajajo vsi slabici", dejal je
Mr. Ainsworth. "Radi tega je potrebo-
no, da vkenremo take lojalne ko-
rake, da bode mogoče slabice poslati
načini, od kjer prihajajo."

Mr. Eliot Norton, predsednik dru-
žbe za varstvo italijanskih naseljen-
cev je izjavil, da družbi do sedaj ni
poznam niti jeden slučaj v katerem bi
kak naseljence bil nadležen javnej
dobrodostni ali pa da bi v sledi
postavljanja postal zločinec. Naravno,
da se tudi včasih pripeti, da so ljudje
kterim je denar posel, ali kteri posta-
ne bolni za nekaj časa, odvisni od
druze, kar se pripeti vsem narodno-
stima.

V ostalem pa naselniški problem
ne smemo razmotriti iz newyorške-
ga stališča, in uverjeni smo, da seniti
mal, ne motimo, ako trdim, da bi
bilo najbolje, ako se New York za
naseljevanje sploh izključi. Z ozirom
na naseljevanje se moramo ozirati
pred vsem na vso deželo.

Pravi problem naselniškega vpra-
šanja je ta, da se naseljence pošlje na
deželo, kajti pri nas je še obilo zem-
ljišč. Na jugu potrebujejo vedno več
delavec v samo italijanska dobro-
delna družba izposlovala je na jugu
20,000 Italijanom delo v nasadih. Po-
vsodi mu deli se dela v rovih, prodro-
brih in pri železnicah. Za takih del pa
nimamo drugih ljudi, kakor Italijane
in Slovane, kajti drugi nečejo oprav-
ljati taka dela. Ako se toraj zabranji
Italijanom in Slovankom pristop na-
naša da, bodo kmalu tudi najzagriz-
nejni nativisti zahtevali, da se napo-
minata prepoved preklije. Pri nas
moramo imeti milijonarje in tudi
preproste težake, kajti jedni so po-
trebni kakor drugi.

Dr. Lee K. Frankel, član po Roose-
veltu imenovane komisije za preiskavo
odnošajev na Ellis Islandu, je od-
ločeno zavrnj trditev, da se siroma-
šta v zločini množe radi vedno na-
raščajočega naseljevanja in se je med
drugim izrazil: "New York ni bilo
nikoli mesto čestnosti in tudi ne pred
pričetkom ogromnega naseljevanja.
Zločini nastanejo pa po okolici in
okoliščinah. Tekom minolega leta do-
šlo je 800,000 naseljencev v republiko,
od kjer so jih poslali nazaj v njihovo
domovino le 547. Naseljevanje ka-
koršno je sedaj, zamoremo smatrati
vedno dobrodošlim, kajti mi potrebu-
jemo ljudi, kjer hočejo delati. Mi ne
smemo vprašati, pride li semkaj na-
seljene z denarjem, temveč jedino le,
uride li z namenom, da postane dr-
javljena republike. Moj oče se je iz-
kraljal z 95 centi v žepu in je postal
dober državljan. Glavno vlogo pri na-
seljevanju igra značaj naseljencev, ka-
terega pa ni mogoče proučiti tam,
kjer se naseljence izkrca, temveč le
tam, kjer se naseli.

Dijaki smejo ljubit.

St. Louis, Mo., 19. jan. Sodnik
Wood je pri tukajnjem okrožnem so-
dišču razsodil, da vsečilišč eni pri-
stojno razsojevatljubavne afere di-
jakov in dijakin. Vsečilišč tudi
nima pravice dijakom odtegniti di-
plomo, aki so pred graduiranjem zgubili
svoje sreč. Woodova razsodba se
nanaša na povelje, ktereje je izdal
vsečilišč dijaku Omis Yorku iz
Muskogee, I. T. Vsečilišč je namreč
dijaku odtegnilo diplomo, ker je
preveč ljubil neko deklico.

Dvojni umor.

Mati ustrelila dva otroka; nato
je streljala tudi na se.

Začgal je postelj in pričakovala
smrti; posledica ljubosumnosti.

Luisa Elionova postala je vsled
ljubosumnosti slaboumnin in je vstre-
nila svoji hčerkki, kteri sta mirno spali
v svojih posteljicah. Mati je potem
vso noč stražila obe mrtvi hčerkki, na
kar je proti jutru tudi sebe nevarno
obstrelila in ranjena začgal svojo
posteljo. Ko so prisli sosedje v njeno
stanovanje, našli so jo umirajočo na
postelji.

Predno je storila grozni čin sečigala
je vse svoja pisma in slike svojih
otrok.

Gospa Elionova, ktera je živila te-
den dni ločeno od svojega soprog, sta-
novala je s svojimi hčerkama v
tenementnej hiši 419 iztoka 64. ulica.
Pred tednom dni se je s svojim so-
progom pripravila, na kar jo je on s
svojim 4letnim sinom ostavil in se
nastanil na drugej hiši. Ona je vedno
misila, da ljubi njen soprog drugo
ženske, kar pa ni bilo resnično. Mr-
tvi deklici sta starci 8 oziroma 7 let,
dočim je morilka starca 33 let. Elion
je hotel tudi obe deklici vzeti k sebi,
kajti slišal je, da je njegova sopraga
slaboumnin in se je bal nesreče.

Vse kaže na to, da je hčerke vstre-
nila, ko so spale.

Prostovoljna smrt.

Doba samomorov.

Z plinovo cevko v ustih našli so
včeraj 42letnega kuhanja L. Daven-
porta, 240 Baltic St., Brooklyn Bo-
rough, mrtvega. Še zvečer sedel je
Davenport s svojo soprog in sinom
pri mizi. Ko sta šla slednja dva k po-
čitku, je dejal, da bode še malo čital.
Zjutraj ga je našla njegova sopraga
mrtvega. V roki je držal listek, na
kterem je bilo zapisano: "Odidem
pri stolovljno v smrt. Sežite me ju-
tri. Moj pepel razmetajte na vse strani.
Mojo zlato uro podarim Elidyju.
Oprostite mi." Davenport že tri me-
sece ni delal.

V hotelu Garibaldi na Coney
Islandu, našli so včeraj dva Italijana
mrtvih. Oba sta se zadušili z plinom.
Najbrž sta plinovo peč premalo za-
pla.

Štridesetletni Jakob Lovinger, 36 St. Marks Place, se je zastrupil v
svojem stanovanju z plinom.

V hotelu Eastern na Whitehall
St. zastrupil se je z karbono kislino
Šved Avgust Edmund.

**Mati obglavila svojega osemlet-
nega sina.**

Paterson, N. J., 21. jan. Gospa Ar-
thur Oswaldova, je obglavila v
svom stanovanju v hipnem blaznosti,
svojega osemletnega sina, na kar je
tudi psu svojega moža odrezala glavo.
Njen soprog, kteri je prišel domov,
je našel grozni umor. Njegova žena
je ležala na postelji, ne da bi ga po-
znaла, dočim sta dva njena otroka
mirno spali v postelji kraj njene.

Umrta Bechteljeve.

Allentown, Pa., 21. jan. V pravdi
proti gospoj Katarini Bechteljevej,
materi umorjene Mabel Bechteljeve,
so danes zaključili zasiševanje prič.
Zagovornik je izjavil, da bode dokaz-
al, da Mabel ni bila umorjena v hiši
njene matere in da je živila še jeden
dan po nem dnevu, kjer je naveden
v obtožnici.

Med drugimi so zasišali tudi pričo
Frank W. Haucka, kteri je bil tukrat,
ko so našli umorjeno dekle, v hiši
Bechteljeve. Njegove izpovedi niso
bile važne.

Na to je zagovornik Sohead stavil
predlog, naj se obtožbo proti gospoj
Bechteljevej zavrne, ker so dokazi po-
manjkliivi. Pokrajinski pravnik je pa
temu ugovarjal, češ, da so dokazi do-
voljni.

Ranil je štiri osobe.

Baltimore, Md., 20. jan. Slaboumn
August Werner je na ulici z nožem
nagnadel jednega moža in tri otroke.
Predno je prišel na lice mesta poli-
cij, so bili že vsi štiri ranjeni. Ra-
njence so prepeljali v bolnico.

Poziv na velevlasti?

Velevlasti naj preprečijo vojsko med Rusijo in Japonsko.

Rusija neće priznati izrecno su-
vereniteto Kitajske v Mandžuriji.

Kitajske priprave.

Petrograd, 21. jan. Rusko časopisje
je prenehalo napadati Japonsko.
Sedaj poročajo ruski listi, da so ne-
varni časi minoli in da je posredovanje
ne potrebno.

Rusko časopisje je zamenjalo me-
sto Olongapo na Filipinah z Yong-
amphom v Koreji in je radi tega pri-
čelo napadati Zjed. države. Poročilo
da bode odpotovalo ameriško vojno
brodovje v Olongapo, je bilo najbrž
v brzjavnem uradu preinačeno, tako
da se je glasilo ime Olongapo. Yong-
amph. Radi to pomesti se lista "No-
voje Vremja" in "Listok" strogo na-
padla Zjed. države, o katerih sta do-
mnevala, da se hoče Amerika umešča-
vati v rusko-japonski prepir. "Novoje
Vremja" pripomni v tozadnjem članku:
"Amerika mora biti odkrit
sorazniki, kar je vsekako bolje, nego
tajno sovraštvo."

Port Said, 21. jan. Ruska vojna la-
dija "Aurora", prevozna ladija "Orel"
in premogov parnik "Saratov" ter 9
torpednih čolnov despolo je semkaj.

London, 21. jan. Iz Tokio se brzo-
javila, da je minister inostranih del
Komura, izročil tajnemu svetu na-
tančno poročilo o obravnavah z Rusijo.
O seji se ničesar ne poroča.

Japonsko časopisje objavila poro-
čilo, da je Rusija sklenila, pozvati
objekt oblasti naj posreduje med Rusijo
in Japonsko, kar dokazuje, da je
Rusija v resnicu miroljubna in da bo
privolila v razne japonske zahteve.

Petrograd, 21. jan. Po prvem
brzjavnem posvetovanju med ruskim
ministerstvom inostranih del, podkra-
ljem Aleksijevem in ruskim poslani-
kom v Tokio, o položaju in japonskem
odgovoru, je bilo brezvprašno. Radi
tega bode Rusija na Japonsko
noto odgovorila kasneje, nego je bilo
pričakovati.

Oblasti sedaj več ne puste časni-
škim poročevalcem spremilati voja-
štvo.

Paris, 21. jan. Tukaj se neuradno
zatrjuje, da se vrši sedaj med Rusijo
in Francijo posvetovanje o stališču,
kteri bode zavzemala Rusija pri od-
govoru na zadnje japonske zahteve.
Dan za dnevom se vrše daljša posve-
tovanja med ministrom inostranih del
del Delcassecem in ruskim poslani-
kom Neliđovom. Preje tega ni bilo
opažati. Francija tudi želi, da ne
pride do vojske, ktere bi se moralna-
tudi ona udeležiti.

Semkaj se tudi poroča, da je Rusija
sklenila, da nikakor ne bude pri-
povala kitajsko suvereniteto v Man-
žuriji. Bode li s tem Japonska za-
cenjašča v oblasti, da so domačini
zasedli naselbino Cahanjdu, na kar so
razdejali brzjavno zvezno
med Windhoekom in Swakopmundom.
Domagači so tudi zasedli vas Otyimbine, misijonsko postajo ju-
žno od Windhoeka. Tjekaj so skušale
oblasti poslati pomoč iz Karibika.
Herreri oblegajo tudi nemško post-
janco na severu. Domagači so ople-
nili tudi skladische tropičnih oblek na
"Albrechtov vtišni" in sedaj nosijo
te oblike.

Washington, 21. jan. Senator
Morgan je vložil predlog, s katerim
zavetuje, naj se Panama pridruži Zjed-
njinem državam kot samostojna država.
Naša vlada naj da Panami za-
to koncesijo \$10,000,000, Colombiji
naj se da \$15,000,000 odškodnine, do-
čim naj vlada dovoli \$40,000,000 za
nakup posesti panamske prekopove
države Morgan bode danes govoril o
svojem predlogu.

Washington, 21. jan. Senator
Morgan je vložil predlog, s katerim
zavetuje, naj se Panama pridruži Zjed-
njinem državam kot samostojna država.
Naša vlada naj da Panami za-
to koncesijo \$10,000,000, Colombiji
naj se da \$15,000,000 odškodnine, do-
čim naj vlada dovoli \$40,000,000 za
nakup posesti panamske prekopove
države Morgan bode danes govoril o
svojem predlogu.

Washington, 21. jan. Senator
Morgan je vložil predlog, s katerim
zavetuje, naj se Panama pridruži Zjed-
njinem državam kot samostojna država.
Naša vlada naj da Panami za-
to koncesijo \$10,000,000, Colombiji
naj se da \$15,000,000 odškodnine, do-
čim naj vlada dovoli \$40,000,000 za
nakup posesti panamske prekopove
države Morgan bode danes govoril o
svojem predlogu.

Washington, 21. jan. Senator
Morgan je vložil predlog, s katerim
zavetuje, naj se Panama pridruži Zjed-
njinem državam kot samostojna država.
Naša vlada naj da Panami za-
to koncesijo \$10,000,000, Colombiji
naj se da \$15,000,000 odškodnine, do-
čim naj vlada dovoli \$40,000,000 za
nakup posesti panamske prekopove
države Morgan bode danes govoril o
svojem predlogu.

Washington, 21. jan. Senator
Morgan je vložil predlog, s katerim
zavetuje, naj se Panama pridruži Zjed-
njinem državam kot samostojna država.
Naša vlada naj da Panami za-
to koncesijo \$10,000,000, Colombiji
naj se da \$15,000,000 odškodnine, do-
čim naj vlada dovoli \$40,000,000 za
nakup posesti panamske prekopove
države Morgan bode danes govoril o
svojem predlogu.

Washington, 21. jan. Senator
Morgan je vložil predlog, s katerim
zavetuje, naj se Panama pridruži Zjed-
njinem državam kot samostojna država.
Naša vlada naj da Panami za-
to koncesijo \$10,000,000, Colombiji
naj se da \$15,000,000 odškodnine, do-
čim naj vlada dovoli \$40,000,000 za
nakup posesti panamske prekopove
države Morgan bode danes govoril o
svojem predlogu.

Washington, 21. jan. Senator
Morgan je vložil predlog, s katerim
zavetuje, naj se Panama pridruži Zjed-
njinem državam kot samostojna država.
Naša vlada naj da Panami za-
to koncesijo \$10,000,000, Colombiji
naj se da \$15,000,000 odškodnine, do-
čim naj vlada dovoli \$40,000,000 za
nakup posesti panamske prekopove

Glas Naroda".

List slovenških delavcev v Ameriki
Urednik: ZMAGOSLAV VALJAVEC
Lastnik: FRANK SAKSER,
108 Greenwich St., New York City

Na leto velja list za Ameriko ... \$3.
" pol leta 1.50
Za Evropo za vse leta \$4.50
" " " pol leta 2.50
" " " četr leta 1.75
V Evropo pošiljamo list skupno dve številki.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvemši nedelj in praznik.

GLAS NARODA
("Voice of the People")
Issued every day, except Sunday and
Holidays.
Subscription yearly \$3.

Advertisements on agreement.

Za oglase de 10 vrstic se plača 50 centov.

Dopisi brez podpisa in osobnosti se ne natisnejo.

Denar naj se blagovoli poslati po Money Order.

Pri spremembu kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitrejš najdemo naročnika.

Dopisom in pošiljatvam naredite zapisov:

"GLAS NARODA",

108 Greenwich St., New York, City
— Telefon 3795 Cortlandt. —

"Iroquois".

Ako je pred petdesetimi in še več leti v domovini kapitalizma, v Angliji kaka rudniška katastrofa, razstrelba plina in dinamite zahtevala na stotine žrtev; — in ako si dobre "podaniske" duše evropskih kraljev in cesarjev niso vedele pomagati — a niso vedele, da imajo opraviti s kapitalističnim zločinom, ali niso hoteli vedeti, da imajo pravico obsojati take zločine — potem so si one duše pomagale iz zadrga in tem, da so pripisale vso krivdo nareče — ljubemu Bogu. "Visitation of God", "božja kazen", tako in enako se je govorilo v starih časih po katastrofah. "Bilo je tako od Boga določeno", rekli bi na Slovenskem.

V Angliji in ostalej Evropi postali so v novejši dobi bolj previdni z takimi izrekami. Dasisravno se tudi še sedaj ne imenuje ob takih prilikah pravega krivega nesreča, se sedaj ljudje satočno pobojne, da take nesreče ne pripisujejo krivdi ljubega boga. Ljudem se je namreč v toliko zjasnilo, da so uvideli, da z takimi dolžitvami svetu dokazujojo, da "neskončna dobrota" boga — ni neskončna, temveč omejena.

Pri nas v Ameriki je pa vse močno in tako smo prišli zopet srečno do dokazovanja, da je bog zakril nesrečo v gledališču "Iroquois" v Chicagu.

Znani duhovni Parkhurst je te dni ponastnil svojo propoved, v kateri se bavi z pozarom v imenovanem gledališču. V svoji propovedi zvraca Parkhurst vso odgovornost za grozno katastrofo na — boga. Ogenj, kateri je zahteval 600 nedolžnih žrtev, imenuje filozof "božji ogenj", katerega je bog provzročil. Onih 600 ljudi se mora za svojo nesrečo zahvaliti bogu, ker taka je bila "božja volja".

Clovek mora čitati omenjeno propoved dobesedno, da zamore verovati, kako bogokletno misli Parkhurst v svojem bogu. Med drugim je v propovedi čitati doslovno: "Ogenj, kateri je vničil 600 obiskovalcev gledališča, je posal bog", in potem: "In ako bi bilo tamkaj 600,000 ljudi, in vsaki izmed njih svetnik, bi bog tudi ne približal, dasisravno je poln dobrote". Z drugimi besedami, tudi teh 600,000 sestnikov bi zgorelo in se zadušilo.

Ali nimajo tako duhovni niti pojma o dejstvu, da oni s takimi propovedmi slikojajo boga kot neusmiljenega tirana? Je-li na svetu mogoče najti še večje bogokletje od Parkhurstovega, kjer opisuje boga v takej luči?! Bog, kjer je neskončno dobrobit, je to raf dopustil, da se je pripetila grozna katastrofa, dasisravno bi je lahko preprečil, ker je vsemogoč. Je-li na svetu še koji večji "dinosaurus" od Parkhursta, kjer opisuje boga kot neusmiljenega tirana?

"Božja kazen!" "Božja volja!" — Same fraze, ktere služijo le v zagovor in obvarovanje pred zasluzeno kaznijo pravih krivev, kapitalističnih zločinov! —

KJE JE!

Jurij Ošaben, doma iz Grahauga pri Cirknici. Pred 2 leti je bil v Johnstownu, Pa. Za njegov naslov bi rad zvezel njegov sorodnik Jernej Krašovec, 16 Spilker St., Cleveland, Ohio. (20-1-22-1)

VSEM ONIM, KTERI SO NAROČILI ZEMLJEVID ZJED. DRŽAV NAZNAJMO, DA JIH RAZPOŠLJEMO TAKOJ, KO JIH DOBIMO.

Vsaka vlada ima svoje liste.

Režija je izborna! Izlasti je vse točno priejeno, da se medvladje med bivšim in bodočim zasedanjem zbornice poslanec primerno izkoristi — dr. Koerberju v prid. Uloge so primerno razdeljene in veča roka režijskega skrbi, da akterji nastopajo po primerni razvrstvi.

Nedavno temu je nastopil "Hrvat iz Dalmacije" z nujnim posvarilom na adreso hrvatskih poslancev tostranske polovice, naj za božjo voljo ne dajajo zavajati se od "ekstremnih" ljudij, kakor je Blažkini, v despotopolitiko. Mi smo že reagirali na to prizadevanje namišljene "dalmatinske Hrvata", ki je z jedno roko mazal z medom okolu ust Jugoslovjanov, z drugo pa slikal s črni barvami črne posledice, ako bi isti hoteli nadaljevali takotki, ki sicer res ne bi imela ravno dunajske znamke na čelu, ki pa v resnicu ne bi bila nič druga, nego konsekvenca grehov, krivčnosti in nezmojnosti germanizatorjev poskusov Koerberjeve vlade.

Kmalu za "dalmatinskim Hrvatom" je nastopil v listu "Reichswehr" istotno iskren priatelj Čehov: "star konservative", ki govorji "svojim češkim rojakom". Inseminiral se je s prizago: da on nikakor ni "oboževatelj Koerberja". Man merkt di Absicht... da, da: namen je očevidev in mi se smejo, ker vemo dobro, vlež glasni prisegi, da nam prihaja tudi tu z dobrimi nasveti jeden iz garde Koerberjeve.

Le poslušajte ga, kako poje in pojetju ga spožnate z absolutno gospodstvo, iz ktere vrste ptičev je! Poje sko-le:

Čehi so imeli prav, da so pričeli z obstrukcijo, ko se je odpravljajoči jezikovnih naredeb izvršilo na njih grdo nasilje. — Čehi so imeli tudi potem prav, ko so po padu Claryevega ministerstva nadaljevali z obstrukcijo, kajti ta žrtve ni mogla biti v zadostno zadoščenje za sramoto, ki je dogodila češkemu narodu. Do tu so imeli Čehi prav, popolnoma prav in češka obstrukcija je bila najpravilnejša stvar na svetu, pravična kazzen z roke pravičnega Boga. Ali le do tukaj. Od tu nadalje po pravu ni več na strani Čehov. Od tu dalje je namreč obstrukcijska takтика Čehov obnjrena proti Koerberjevi vladi in "star konservative" v "Reichswehr" prepriječe Čehu v potu svojega obraza, da je ta takтика skrajno pogubna za, da je ta takтика skrajno pogubna za — češki narod!!

V živih barvah slika "star konservative" "svojim češkim rojakom", kaj je dr. Koerber prisel s svojimi gospodarskimi dobrotami, kako je hotel dati vodne ceste, nove železnice, kaj je naklonil Čehom vladarjevo naklonjenost, ki je dobila vidnega izraza v ustavovi češke narodne galerije in v cesarjevem potovanju na Češko.

Pa tudi v tem razdobju bi bil "star konservative" pripravljen odpustiti Čehom nadaljevanje z najstrožjo opozicijo. Ali obsoja jih neizprosno, da Čehi nadaljujejo z obstrukcijo tudi potem, ko je prišel Koerber se svojimi "temeljnimi" načeli za uravnavo jezikovnega vprašanja na Češkem in Moravskem. S tem je hotel kranati zadržbo lomirjenja, mesto tega pa je češka obstrukcija udrila streho te zgradbe. Zato pa "star konservative" slovesno odyezuje dr. Koerberja od vseke odgovornosti na sedanjih despatrinskih odnošajih in na hudi politični in parlamentarni krizi, ki jo prenese.

V naših deželah so Italijani gospodarstvena stranka. Postali so to — dali so v manjšini —, ker so jim bili (da ne bomo rekrinirali) razmere skrajno ugodne. Na njih je, da urede svoje postopanje nasproti nam po redu: noblesse oblige! To zahtevbo bi lahko mi temeljito podkrepili, ali opuščamo to, ker (kakor rečeno), nismo rekrinirati!!

Goluchowskim ne živi ta list nič kaj v pravem prijateljstvu. Norce brije, da je kar veselje, iz vseh onih, ki vitez kraljico pred našim ministrom za vnanje stvari. Pravi kar naravnost, da so vi ti slavospevi naročeni. V članku "Kako se dela?" vzklikava name: "Treba le vedeti, kako se dela! Vsaka dežela ima svojo vlado, vsaka vlada ima svoje, oficijalne liste, ki morajo hvaliti na povelje, da ima posečne lise na prstih!"

"Reichswehr" je vrgla na papir izborna — avfotografijo. Avstrijska država ima Koerberjevo vlado, Koerberjeva vlada ima svoje liste, ki jo hvalijo hvaliti na povelje, da ima posečne lise na prstih!"

"Ed."

Italijani in Slovani.

Milanski "Corriere della sera" je prinesel po Vico Montegazza in nanašajoč se na bivše in sedanje razmere med Italijani od ene in Srbo-Hrvati od druge strani. Gospod Montegazza pozna precej dobro jugoslovenske razmere, ker jih je po velikem delu proučil sam in osobno. Člankar je vse navdušen za bodoče bliževanje med južnimi Sloveni in Italijani. V omenjenem članku je Montegazza opisal del novejše zgodbine Jugoslovanov ter je povedal glavne vzroke boja, ki vlada (ali, ki je vladal?) med Srbo-Hrvati ter med Hrvati in Madžari.

Člankar je lep — tako lep, da bi lepšega ne mogel napisati nijeden naši somišljnikov. Iz tega članka je razvidno, s kakin navdušenjem so se poštenci Italijani oprijeli ideje zbljajevanja slovansko-italijanskih plemenc.

Mantegazza uvideva sedanjo in bodočo invazijo germanstva ob Adriji, zato želi, naj bi v Dalmaciji zapričelo delo — namreč zbljajevanje Srbo-Hrvatov in Italijanov — nadaljevalo in da bi obrodilo obilo dobrega sadu. Mož pa pričakuje dejanj, namreč dejanj od strani Slovanov, ker da beseved veljajo le malo!

Kakor on, tako pričakujemo tudi mi dejanj, in jih pričakujemo od italijanske strani, kajti tudi na italijanski strani so same besede brez veljave. Ko bomo videli, da nasi sosedje ne misijo in govorijo samo, ampak tudi delajo za tako zbljajevanje, ki bi bilo res neprcenljive vrednosti — ko bomo torej videli dejanja od onih, ki ker so precej mogočni in samostojni, lahko največ store v prilog tej lepi ideji: storimo tudi mi svojo dolžnost.

V naših deželah so Italijani gospodarstvena stranka. Postali so to — dali so v manjšini —, ker so jim bili (da ne bomo rekrinirali) razmere skrajno ugodne. Na njih je, da urede svoje postopanje nasproti nam po redu: noblesse oblige! To zahtevbo bi lahko mi temeljito podkrepili, ali opuščamo to, ker (kakor rečeno), nismo rekrinirati!!

V naših deželah so Italijani gospodarstvena stranka. Postali so to — dali so v manjšini —, ker so jim bili (da ne bomo rekrinirali) razmere skrajno ugodne. Na njih je, da urede svoje postopanje nasproti nam po redu: noblesse oblige! To zahtevbo bi lahko mi temeljito podkrepili, ali opuščamo to, ker (kakor rečeno), nismo rekrinirati!!

V naših deželah so Italijani gospodarstvena stranka. Postali so to — dali so v manjšini —, ker so jim bili (da ne bomo rekrinirali) razmere skrajno ugodne. Na njih je, da urede svoje postopanje nasproti nam po redu: noblesse oblige! To zahtevbo bi lahko mi temeljito podkrepili, ali opuščamo to, ker (kakor rečeno), nismo rekrinirati!!

V naših deželah so Italijani gospodarstvena stranka. Postali so to — dali so v manjšini —, ker so jim bili (da ne bomo rekrinirali) razmere skrajno ugodne. Na njih je, da urede svoje postopanje nasproti nam po redu: noblesse oblige! To zahtevbo bi lahko mi temeljito podkrepili, ali opuščamo to, ker (kakor rečeno), nismo rekrinirati!!

V naših deželah so Italijani gospodarstvena stranka. Postali so to — dali so v manjšini —, ker so jim bili (da ne bomo rekrinirali) razmere skrajno ugodne. Na njih je, da urede svoje postopanje nasproti nam po redu: noblesse oblige! To zahtevbo bi lahko mi temeljito podkrepili, ali opuščamo to, ker (kakor rečeno), nismo rekrinirati!!

V naših deželah so Italijani gospodarstvena stranka. Postali so to — dali so v manjšini —, ker so jim bili (da ne bomo rekrinirali) razmere skrajno ugodne. Na njih je, da urede svoje postopanje nasproti nam po redu: noblesse oblige! To zahtevbo bi lahko mi temeljito podkrepili, ali opuščamo to, ker (kakor rečeno), nismo rekrinirati!!

V naših deželah so Italijani gospodarstvena stranka. Postali so to — dali so v manjšini —, ker so jim bili (da ne bomo rekrinirali) razmere skrajno ugodne. Na njih je, da urede svoje postopanje nasproti nam po redu: noblesse oblige! To zahtevbo bi lahko mi temeljito podkrepili, ali opuščamo to, ker (kakor rečeno), nismo rekrinirati!!

V naših deželah so Italijani gospodarstvena stranka. Postali so to — dali so v manjšini —, ker so jim bili (da ne bomo rekrinirali) razmere skrajno ugodne. Na njih je, da urede svoje postopanje nasproti nam po redu: noblesse oblige! To zahtevbo bi lahko mi temeljito podkrepili, ali opuščamo to, ker (kakor rečeno), nismo rekrinirati!!

V naših deželah so Italijani gospodarstvena stranka. Postali so to — dali so v manjšini —, ker so jim bili (da ne bomo rekrinirali) razmere skrajno ugodne. Na njih je, da urede svoje postopanje nasproti nam po redu: noblesse oblige! To zahtevbo bi lahko mi temeljito podkrepili, ali opuščamo to, ker (kakor rečeno), nismo rekrinirati!!

V naših deželah so Italijani gospodarstvena stranka. Postali so to — dali so v manjšini —, ker so jim bili (da ne bomo rekrinirali) razmere skrajno ugodne. Na njih je, da urede svoje postopanje nasproti nam po redu: noblesse oblige! To zahtevbo bi lahko mi temeljito podkrepili, ali opuščamo to, ker (kakor rečeno), nismo rekrinirati!!

V naših deželah so Italijani gospodarstvena stranka. Postali so to — dali so v manjšini —, ker so jim bili (da ne bomo rekrinirali) razmere skrajno ugodne. Na njih je, da urede svoje postopanje nasproti nam po redu: noblesse oblige! To zahtevbo bi lahko mi temeljito podkrepili, ali opuščamo to, ker (kakor rečeno), nismo rekrinirati!!

V naših deželah so Italijani gospodarstvena stranka. Postali so to — dali so v manjšini —, ker so jim bili (da ne bomo rekrinirali) razmere skrajno ugodne. Na njih je, da urede svoje postopanje nasproti nam po redu: noblesse oblige! To zahtevbo bi lahko mi temeljito podkrepili, ali opuščamo to, ker (kakor rečeno), nismo rekrinirati!!

V naših deželah so Italijani gospodarstvena stranka. Postali so to — dali so v manjšini —, ker so jim bili (da ne bomo rekrinirali) razmere skrajno ugodne. Na njih je, da urede svoje postopanje nasproti nam po redu: noblesse oblige! To zahtevbo bi lahko mi temeljito podkrepili, ali opuščamo to, ker (kakor rečeno), nismo rekrinirati!!

V naših deželah so Italijani gospodarstvena stranka. Postali so to — dali so v manjšini —, ker so jim bili (da ne bomo rekrinirali) razmere skrajno ugodne. Na njih je, da urede svoje postopanje nasproti nam po redu: noblesse oblige! To zahtevbo bi lahko mi temeljito podkrepili, ali opuščamo to, ker (kakor rečeno), nismo rekrinirati!!

V naših deželah so Italijani gospodarstvena stranka. Postali so to — dali so v manjšini —, ker so jim bili (da ne bomo rekrinirali) razmere skrajno ugodne. Na njih je, da urede svoje postopanje nasproti nam po redu: noblesse oblige! To zahtevbo bi lahko mi temeljito podkrepili, ali opuščamo to, ker (kakor rečeno), nismo rekrinirati!!

V naših deželah so Italijani gospodarstvena stranka. Postali so to — dali so v manjšini —, ker so jim bili (da ne bomo rekrinirali) razmere skrajno ugodne. Na njih je, da urede svoje postopanje nasproti nam po redu: noblesse oblige! To zahtevbo bi lahko mi temeljito podkrepili, ali opuščamo to, ker (kakor rečeno), nismo rekrinirati!!

V naših deželah so Italijani gospodarstvena stranka. Postali so to — dali so v manjšini —, ker so

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

URADNIKI:

Predsednik: JOHN HABJAN, P. O. Box 303, Ely, Minn.
 Podpredsednik: JOHN KERZIŠNIK, P. O. Box 138, Federal, Pa.
 I. tajnik: JURJ L. BROZICH, Ely, Minn.
 II. tajnik: ANTON GERZIN, 2137 Log St., Calumet, Mich.
 Blagajnik: IVAN GOVZE, P. O. Box 105, Ely, Minn.

NADZORNIKI:

JOSIP PERKO, 1795 St. Clair St., Cleveland, Ohio.
 IVAN GERM, 1103 Cherry Alley, Braddock, Pa.
 IVAN PRIMOŽIĆ, P. O. Box 114, Eveleth, Minn.

POROTNI ODBOR:

MIHAEL KLOBUCAR, 115 7th St., Calumet, Mich.
 JAKOB ZABUKOVEC, 5102 Butler St., Pittsburgh, Pa.
 JOSIP SKALA, P. O. Box 1056, Ely, Minn.

Dopisi naj se blagovoljno pošiljati na I. tajnika: Geo. L. Brozich, Ely, Minn., po svojem zastopniku in nobenem drugem.
 Denarne posiljatve naj se pošljajo blagajniku: Ivan Govže, P. O. Box 105, Ely, Minn., in po svojem zastopniku.

Društveno glasilo je: "GLAS NARODA".

Drobnosti.

V staro domovino so se podali: Frank Jelenko iz Cumberland, Wyo., v Škofjo Loko; Josipina Milave z otrokom in Johnu Žužek iz Globeville, Colo., v Lašče; John Ambrožič iz Buffalo, N. Y., v Ribnico; Janez Antončič, Alojzij Petrič, John Znidarsič, Lož pri Raketu; Štefan Fraznič v Bloku, vsi iz Eveleth, Minn.; Jakob Ogrine v Lašče, Anton Peterle v Trebelno, oba iz Johnstowna, Pa.; John Branisel v Cirknici, Jakob Baraga v Ljubljano, oba iz Indianapolis, Ind.; Jernej Perme iz Eveleth, Minn., v Ljubljano; Janez Babič iz Sparte, Minn., v Ljubljano; Janez Jaklič v Kranjsko goro, Matija Centa v Željini, Frank Virant v Studenc, Bolte Hoenigman v Sodražico, Alojzij Žitnik v Šmartno pri Litiji, Leopold Marolt in Stefan Lavrič oba v Sodražico, vsi iz Eveleth, Minn.; Matija Zakrajšek iz Sommerset, Pa., v Velike Lašče; Janez Ferlan iz Elbach, Minn., v Škofjo Loko; Matija Lavrič iz Sparte, Minn., v Sodražico, Frank Vesel, Jakob Vesel, Peter Petrič, George Lovšin, vsi v Sodražico, iz Eveleth, Minn.; Ferdinand Krašovec iz Sparte, Minn., v Sodražico; Peter Petrič, Luka Petrič iz Ely, Minn., v Sodražico; Josip Remic, Janez Hren, oba iz Eveletha, Minn., v Gozenji grad; Matija Miklavž iz Globeville, Colo., v Velike Vodenice; Andrej Sitar v Trebnje, Josip Mauer v Zagorje, John Pieman v Prem, Ana Kastelic v Višnjo goro, Alojzij Krašovec v Staro trg, Anton Trenha v Zagorje, vti iz Cleveland, O.; Mike Črnec in Jure Černič iz Pittsburgha, Pa., v Bedenj; Marko Nemančič in Matija Rus, oba iz Steeltona, Pa., v Metliko; Josip Legan iz Jolietta, Ill., v Ljubljano.

Nemški šovinizem na Kranjskem — V Jesenicah na Gorenjskem imajo želesničko postajo, a tej postaji načeluje neki Wiesner. Da-l je mož poseben želesnički strokovnjak, ni znano; znano pa je, da se odlikuje z nemško strastjo. Kaj družega nego grda strast je, ako ta mož na slovenski zemlji prepooveduje želesničkim vslužbenec slovenski govoriti in jim grozi s kaznimi, ako se ne bi pokoril tej njegovi — da govorimo naravnost — impertinentni prepovedi? Tudi uloga agenta igra za nemškarske trgovine v Ljubljani in načelo za svoje uradnike Suedmarsekine koledarje. A Jesenice leže menda ob Rudolfovi želesnic, ki je v državnej upravi; gospod Wiesner je torej državni uradnik. Odkar nas oblagodarja Koerberjev sistem, so menda ravno državni uradniki prevezli malojo prvačenju v nemškem šovinizmu. Izlasti vidimo to na Štajerskem in Koroskem.

Ljubezen! Oh, to vam je prava nesreča! Ta vrag, kateremu pravijo ljubezen, je hujši, nego vse egropanske šibe skupaj. Koliko ljudij je že ljubezen pripravila ob življenje, da niti ne govorimo o onih, ki jih je spravila ob pamet. Posebno je prav z ljubezni, če ona predolg traja, ali pa v slučaju, da se vgnezdila v dve senci in sicer v vsakega pol. — Ljubezen je bila bležla — razdeljena na dve polovici — pol v sreči 33letnega kurjača Frana Bezeke in pol v sreči Katarine Bartoli v Trstu. A to poslednje sreč mora biti ali pretešno, ali preobrabljeno, ali prestaro, ali je bilo v njemu že kaj družega, ali ... Bog si ga vedi kaj, dejstvo je to, da mora to sreč imeti kako napako, ker tiste pol ljubezni, ki je bilo zlezlovanje, je kmalu zapustilo ter prilezo iz njega. Ker je bilo pa zunaj — posebno te dni — premraz, je tiste pol ljubezni zlezlo v sreči Frana Bezeke ter je v bogomu kurjaču, v ono drugo polovico ljubezni, ki je bilo že preje v njemu, zakurilo v sreči tak Italijani tako temeljito izkoristijo do-

voljeni im rok, da izvozijo še vse do zadnjega onih 200,000 hektolitrov. To poplavo pa bo izdatno občutila naša domača producija vina.

— Novi srbski tiskovni zakon. Srbska skupščina je dne 1. januarja razpravo o novem načrtu tiskovnega zakona. Razprava je bila precej burna. Ta načrt je bil vzbudil precej razburjenja med srbskimi novinarji, ker ga ti poslednji smatrajo navdahnjenim od policijskega duha, neliberálnim in pripravnim za poljubno oviranje razvoja novinstva in tudi za osobno praganjanje posameznih novinarjev. Društvo srbskih novinarjev je bilo predložilo tudi spomenico proti temu načrtu. V precej viharno razpravo je posegel tudi minister za notranje stvari, Protič, ki je imenoval rečeno spomenico sramotno za društvo novinarjev. Tudi "Samouprava", organ radikalne stranke, odločno brani novi zakon in očita onim listom, ki toli ostro obozojo načrt, da ni eden njih ni navel odredeb novega zakona, nikdo da jih ni primjeril z odredbami v drugih liberalnih deželah, nikdo da ne gleda, kaj novi tiskovni zakon kaznuje in kaj pušča svobodno in nekaženje. Kritiki naj bi povedali, kje so tiste dežele, kjer se ne kaznuje žaljenja in obrekovanja, pozivanja naroda na orožje, izdavanje državnih tajnosti itd., in to ne morda le v neparlamentarnih deželah ampak tudi v parlamentarnih, v katerih obstoje politične svobode že dalje od enega veka! Med tem tiskovnim zakonom in v resnici reakcionalnimi zakoni je velika načelna razlika, ker je ta novi srbski zakon izdelan na korist svobodnegra izražanja misli, dokler so bili oni drugi rezultat reakcionalne težnje za dušenje javne besede. Načrt je bil v sprejet v prvem čitanju 89 proti 22 glasom, po čemer je soditi, da ima ministerstvo močno večino za seboj. Skupščina prične skoraj dovoljuje kralju, da da vsakemu zastopniku v nižji zbornici, ki se dejansko loti zastopnika plemeniteške zbornice, razparati nos. In končno sme zahtevati angleški kralj, da se vsak podložnik, ki v vojnem času podpihlje ljudi proti vojski ali obozoja, najprej obesi, potem razsek na štiri dele ter se končno v verige uklenjen razstavi v splošno svarilo. —

— Vztrajen igralec Alfred Rosenfeld v Karlovič varuh je nedavno stavil, da bode 5 ur nepremehome igral klavir, in je dobil stavo. Sedaj je pa stavil, da bode igral 10 ur brez oddihljaja. In res, vseled se je klavirju ob 9. uri zjutraj in igral do 7. ure zvečer, ne da bi se kaj odprečil. V teh 10 urah je preigral 193 komadov, in sicer 15 koracične, 40 valčkov, 97 pesmi, 5 franc. polk, 4 polke-mazurke, 3 ouverture, 7 potpourrijev, 2 četvorki, več sonat in končal s krepko — koračnico. —

— Napoleonova nevesta. Napoleon I. se je služajno seznanil v Marzilju z neko madamo Clary, ki je imela dve hčeri, Julijo in Desire. Z Julijo se je poročil Napoleonov brat Jožef, a Napoleon se je zaročil z Desire ter se je hotel z njoo poročiti v jeseni 1. 1795. Prisegla sta si večno zvestobo ter si pridružili dopisovala. Pisoma so se ohranjena. Nekaj mesecov pred dologo poroko pa je zvedela Desire, da se je poročil Napoleon v Parizu z Josipino Beauharnais. Prvi trenotek je bila Desire potrica, toda v svoji lahkomiselnih naravi je udarec kmalu pozabil ter bila ponosa, da je bila nekdaj ljubica tako slovečega moža. Ko ji je Napoleon predlagal, naj vzame Bernadotteja, se ni prav nič pomislila. Pozneje je Napoleon svojo bivšo nevesto kar opisoval z darovi. Kupil ji je v Parizu palačo za 400,000 frankov ter imenoval Bernadotteja 1804, maršalom z letno plačo 300,000 frankov. In dasi se Bernadotte ni kazal prav nič hvaležnega, imenoval ga je pozneje vendar zaradi njegove žene za kneza Ponte Corvo. Toda Napoleon je hotel svojo bivšo zaročnico videti na kraljevem prestol ter je deloval z vso močjo na to, da je postal Bernadotter švedski kralj. Kraljica Desire je umrla še le leta 1860 v starosti 83 let.

— General proti katoliškim družbam. Poweljujoči general 9. voja na Francoskem je vsem častnikom prepovedal obiskovanje katoliških družb. Škof angerski je vsed tega odposadal generalu pismo, v katerem izreka v imenu cerkve najlobkoje obžalovanje nad to naredbo, ki krši svobodo. On da smatra za svojo pravico in dolžnost, da vojakom omogoči izvrševanje njih verskih dolžnosti ter bo vsed tega dal vsako nedeljo in vsak praznik za vojake čitat posebno mašo. —

— Kdor hoče drugim vpihniti luč, pride sam v tem. Med 27letnim čevljarem Josipom Lenardi iz Accielle v Italiji, stanjujočemu na ljudskem prenočišču v ulici Pondares v Trstu in Alojziju Spadaru iz ulice Boschetto št. 18., se je bil zapalil plamen ljubnega. Dokler je bil to plamen na obeh krajin jednak, je šlo se precej dobro naprej. A ko je začel ta plamen pojemati na Lojzinski strani, je pa na Josipovi strani začel goreti s tako silo, da je reuzev tak silno razgrel kri in živce, da je zagrabil za krivec in z istim zagrozil Lojziku, da, ako bode ona pustila ugasniti v sebi ogrom ljubezni, je bude on s kričem vpihnil luč življenja. Ker se pa Lojzika grozno boji za to luč, je takoj počakala dva onih mož, ki nosijo pod vratom zadnji lunin krajec ter ju prosila, da bi jej onadva hotela pošvetiti v slučaju, da bi je hotel Josip ugasniti omenjeno luč. Onadva pa sta

da si prihranita to skrb, vzela Josipa seboj in ga odvela v temo v ulico Tizor.

— Kake pravice ima angleški kralj. Po starih, se vedno vejavnih zakonih, sme angleški kralj odreči potrjenje predlaganega ministra ali tudi zahtevati, ali tudi, da se odstrani nežubi mu minister. Kralj pa tudi smel, ačko hotel, dati porezati učesa žurnalistom v svoji državi, ako v pisavi razdalijo kralja ali njegove ministre. Ta zakon je izva časa vladca Henrika VII. in še ni preklisan.

Po vseh veljcih mestih ustanovljajo zavode za raznrete bolezni in na

Samo jeden zdravnik ne more nikdar jamčiti, da bode ozdravil vsako bolezen, kajti ni jeden zdravnik ne more biti strokovnjak za vse bolezni.

O tem dejstvu je vsak razumen človek prepričan. Več bolezni je, ktere mora zdravnik od blizu pregledati, ker jih je nemogoče drugače ozdraviti.

Vsek zdravnik je sposoben za jedno vrsto bolezni, ačko pa kdo trdi, da zamore ozdraviti VSAKO BOLEZNEN, je to nespametnost.

Po vseh veljcih mestih ustanovljajo zavode za raznrete bolezni in na

Tako je nastal naš NEW YORK UNIVERSAL MEDICAL INSTITUTE, same da se izpolni ona med slovenskim ljudstvom v Ameriki opozujoča se praznota, kajti siromake, stanjujoče daleč od velikih središč, občajno nepošteni zdravni osleprije. Oni ne vedo, kam bi se obrnili, da bi se rešili bolezni, ktera jih tlači.

Universal Medical Institute ima za vsako bolezen posebnega zdravnika specjalista in Vas naznani:

Ako ste bolni. — **Ako ste v New Yorku ali daleč proč.**

Ako so drugi zdravniki proglašili vašo bolezen za neozdravljivo.

Ako so vam nevešči zdravniki odzeli stotine in stotine dolarjev in vam klijub temu niso povrnili dragocenega zdravja.

Pišite Universal Medical Institute v New York. Pojasnite nam Vašo bolezen odkritosčno brez sramovanja, tako natanko, kakor da pišete svojemu prijatelju. Vaš slučaj bolezni boste zdravniška konferenca preiskala, in ačko boste strokovnjaki one vrste bolezni, za ktero Vi bolujete, uvidel, da Vas zamore ozdraviti, poslali Vam bodoemo z ekspresem zdravila v katerokoli mesto Zjed. držav, Canade ali Mexike.

V slučaju pa, da je Vaša bolezen neozdravljiva, ali da je treba, da se vsakemu državljanu, ki se prepreči zoznati o Vašem pismu takoj poštuje.

Vedeti more, da je več bolezni, ktere ni mogoče ozdraviti le potom vizičanja zdravil in tudi ved tacih, ktere ni mogoče iz Vašega pisma takoj poštuje. Universal Medical Institute ima mnogo električnih strojev, s pomočjo katerih se oslabeli osobe krepe, organizirnu (životnej stave) podeli se nova moč, suhi se obelebi, debeli se osuši, preskrbi se nova moč izmeničen in slabljenim, ker stroji zamore muke in bolečine.

Rentgenje ali X žarki omogočajo vpogled v notranjost človeka. Na ta način je videti vse notranje poškodbe, katerih s prostim očesom ni mogoče opaziti. Radi tegu pa Vas lahko ozdravimo, ako imate:

REVMATIZEM. — **SRČNE BOLEZNI.** — **OTEKLO KOŽO.** — **BOLEZNI NA OČEH, UŠESIH, NOSU, VRATU, ALI NA PRSIH.** — **AKO ZGUBITE LASE — AKO STE BOLNI NA ŽELODCU, NA MATERNICI.** — **AKO IMATE HEMEROIDE — SPOLSKIE BOLEZNI — ONEMOGLOST PRI SPOLSKEM OBČEVANJU — AKO STE N. R. VOZNI — AKO NEPRAVILNO PREBAVLJATE.** — **IMATE ASTMO, KAŠLJATE.** — **NE ČUTITE.** — **AKO STE BOLNI NA MEHURJU LEDVIČAH, JETRIH, itd., itd.**

Ali ako imate katerokoli drugo bolezen, obrnite se na Universal Medical Institute, kjer so zdravniki-strokovnjaki, kteri Vam bodo pojasnili Vašo bolezen. Ako ste ozdravljivi, je njih stvar brezpogojna gotovost, kajti v Universal Medical Institute se za vsako sprejeti zdravljivje jameči, ačko je pa bolezni neozdravljiva, se Vam to naravnost brez ovinkov naznani, da ne trošite zaman dražega denarja.

Ako ste v katerokoli kraju, pišite nam in zvedeli boste, v čem obstoji Vaša bolezen.

Tu vam je naš naslov:
UNIVERSAL MEDICAL INSTITUTE
30 WEST 29th ST., blizu B'way, NEW YORK.

Uradne ure: Vsak dan od 10. do 12. dop. in od 2. do 7. ure zvečer.

Ob nedeljah od 10. do 1. ure popoludne.

SLOVENCI POZOR!

LE KRATEK JE ČAS UPORABITI PRILIKO!

Naložite denarje in kupite

dlnice

FEDERAL GOLD & COPPER COMPANY

novi rudnik v bogatem Beaver County, v Utah.

Na dlnice ni več doplačila (non assessable). Vsaka dlnica velja 7 centov.

Denar je dobro naložen in v kratkem času boste donašali 1000 odstotkov obresti. Za pojamilja pišite slovensko. Brzovajte po dlnice, ačko jih hočete še dobiti. Predsednik družbe je H. B. Wells, governor države Utah. Rudnik v okolici tega so vredni milijone. Ruda iz našega rudnika je sedaj vredno \$30—\$200 ton.

FRANK GRAM

564 South Central Ave. Chicago, Ill.

Mogoče ne dobite več take prilike.

VABILO

na

VESELICO,

kteri priredi

slov. društvo sv. Alojzija št. 42

v STEELTONU, PA.,

dne 1. februarja 1904.

Slovence in Hrvate vabi k obilni udeležbi

Brez volje...

(Dalej.)

Njeno črno oko je zažarelko kakor temna noč, v katero pride najlepša zvezda. A Pavla prime omotica, kakor da bi gledal v globel vrtoglav, brezdanjo... Skloni se nad Julijine dišeče lase, na njeno alabastrsko celo...

Tako premišljuje Pavel Pregelj zadnje svoje obiske pri Juliji, ko izlaga prtljago iz kovčega. Že tri tedne ni bil v Travežu. Moral je z očetom, katerega je protin lomil po rokah, v Varaždinske toplice, da ga je sláil in oblačil. Brezdušni mačehi se je zdeli ta posel prenizkoten. A Pavel hoče takoj popraviti zamudo.

"Kaj je nowega, Zef?"

"Oh!" pokažejuje krmeljiva starka in zlagata na stol oktačeno obleko. "Oh, oče Kušar je umrl..."

Pavel se ustraši, kakor bi ga krogla zadela, in se zavrti avtomatično. Zef je bila Idina in njegova varučka. Zatorej jo sme povprasevati kaj več.

"Kako vendar..."

"Padel je z kozelca na plug ali na brano, kakor trdijo drugi. Demokratje so mu plačali precejšnjo vsto za prostor. Revež se je napisil, šel na koze spet lastva se izpodmazne..."

"Strašno!" zajaže Pavel besedni tok, ki se je mislil razliti, vzame palico in odhiti.

Nagloma gre o avgustovoj vročini proti Travežu. Ne vidi, da se je pogrenila Resnikova pristava. Nevolično zavrže komaj pričpano cigaretko, katero pobere deček, pritlikav kakor mezinec, ter jo puši kakor star tobukar.

Pavel je prišel v dvajsetih minutah do "Poklonca", čeprav je do imenovanega kleč pol ure od Rudnika. "Poklonci" so nazivali skalnat hrbit, ki se je porinil v dolino in jo zoževal z onstranskim bukovjem v sotesko, po kateri je šumela Bistrica kakor šampanje. Priroda je sama razdelila dolino v dva dela, češ, da enem vladajo ruder, v drugem ratar. Onkraj Poklonca ni več prenoga. Ondi se njive in travniki vijejo po gričkih, kateri se v obzorju pojzbujajo v ravnicu, razdeljeno po Bistrici kot srebrni prečki. Kmetski domki odvitačajo iz te smarjadne ovremene kakor demantti, a tuk za Pokloncem stoji vas Travež.

Vegetativni pokoj predrami hripani živon, označajoči tri popoldne. Nad bukovjem se vrane zaganjajo v Jasatreba "vrag, vrag, vrag!" V mostnice se skrije zelenjak, a kačji pastirji odfrljijo s steklenimi perotuicami. V pokopališči živi ograjčica neviden tiček venomer svoj "veni, vidi, vici, vici..."

"Ali bi šel na grob Julijinega očeta!"

Pavel pride čez most v obširni vrt pokojnikov. Zaman pogleduje po dočni gomili. Mnogo je novih, brez nadpisa, ker vsakdan zagrebojo po več mrljev. Nekoč so jih nesli sedem zaporedoma, da je bilo videti, kakor izprevod mohamedancev, ki neso svoje rajnike v Meko.

Pavel pride k spominski piramidi, pod katero počiva pet ponosrečevcev: gospod Bernard Makovec, pačnik; Ignacij Mlekuž, kopac; Franc Ilovar, kopac; Anton Črnilogar, kopac; Jakob Tekač. V jami se je bil vnel plin in vseh pet posmodil do smrti. Ko so jih nesli v bolnico, pravijo starci, da je dišalo pečeno človeško meso...

Na drugem nadgrobniku s križanimi klavidiči čita po nemško:

"Gleček auf zur letzten Grubefart! — Srečo dobro na zadjo pot v jamo!"

V kotu za samomorilce najde precej svežo gomilo brez križa, brez cvetlič, le koprive so obrasle rob. Tu so združeni telesni ostanki onega premogarja, ki si je na prsih vigtal dinamitno patrono, ko mu je žena z mladim delavecem ušla na Vestfalsko.

Pavel se obrne od žalostnega kraja k izhodu. Med križi in cipresami zapazi klečečo črno postavo. V slutnji stopi bliže.

"Julija?"

Ko deklika še vendar kleči, odstopi Pavel nekoliko, češ, da je prava bolest res nema.

"Moralo je tako priti!" reče Julija s trpečno ponostitjo, ko je vstala in mu podala zemeljnino roko. "Prav o tem času je teden dni, kar smo ga popokali. Opela sem mu grob in prisela sveči venec za osmino."

"Moje sočutje, moje najsrčnejše omilovanje, ljuba, ljuba Julija!"...

"Jedino to dobroto še vam lahko storim, da umrijet, hitro umrijet, umrijet z večerino zarjo teka dane! Tačko se je umirajoči Sušar poslavljaj od svojih."

Ko priponuje Julija vso nesrečo, ji zalijejo črno oko svete solze, kakor bi bele cvetke pognale iz očetovega groba.

"V teh resnih urah pa sem ti jaz pošiljal malenkostna pisma!"

"Oh, bila so mi jedina tolažba!" zdihne Julija komaj slišno.

Med tem so se senice podaljše. Večerna gloria se spušča na dol in breg

Vetri, ki so v vročem dnevu počivali, se zazibljejo, kakor pozdravi neznané dežele, ki se bliža s svojimi čudesi.

Julija se odpravlja. Pavel jo hoče sprematičati, kar ona zabranjuje odločno.

"Tovarišice si brusijo jezike, da hočem postati gospa, vaški fantje me dražijo z dohtarijem."

"Ali te to boli?"

"Vse eno mi ni... Res, boljši je jezik mutastega kakor opravljujevčev!"

"S potovanja sem ti nekaj prinesel. Moram ti toraj pokloniti tukaj!"

Iz žepa potegne skatljivo, iz ktere odluči zlat prstan. Sredi bliščeciga obročka gori velik rubin.

"Oh, oh!" se vzradosti Julija in v očeh ji zaplapajo zadovoljnost, sebičnost in samoljubje kakor kresi o zmagi.

Pavel nataknne deklici zlatnino na prst.

"Julija..."

"Pavel..."

"Ali se varam?"

"Ne!"

Pri tej kratki besedi ji je po obrazu spretelelo nekaj potajenega... Ali jezik ne ve za srce? In vendar je trenutek resnice več vreden, nego celo meseci laži in prevare...

Julija nagloma poprosi Pavla za svalčice, ktere je pušila strastno.

"Ko sem se učila šivati, sem se navadila tega športa!"

"Ženska emancipacija!"

Molče se odpeljata roko v roki po stranpoti med lešjem in česnijem. Materina dušica diši nasladno, prav proti se giblje po meji...

Veter strastno poljublja Bistroc... Luna preseva gaj z ljubezenskimi pogledi... Čista zvezda se tresejo, da ne bi kdo šel za močvirskimi lučicami... A skoz sotesko se priopodi megla, ki se pošastno izpreminja, kakor da bi se iz neje režali in v njej poskakovali zli duhovi... smrdljiva megla, ki vso okolico objemlje tesno, tesneje...

"Glej, da kmalu dokonča svoje študije!" se poslavljaja Julija od Pavla.

Ko visokošolec hiti domov, ga nekaj ščiplje v notranjosti, da bi zapnil. To je protest netvarinske duše proti živinski strasti. Naš plemeniti del se sramuje podlega dejanja.

Pavlu očitajoče odmeva v duši kakor po oskrnenjem templu.

"O, zakaj si jo spremjal v globičo nad Travežem!"

(Dalej prihodnjič)

Nad 30 let se je obnašal Dr. RICHTERJEV SVETOVNI PRENOVLJENI "SIDRO" Pain Expeller kot najboljši lek zoper REUMATIZEM, POKOSTNICO, PODAGRO itd. in razne reumatilne neprilike. SANO: 25ct. in 50ct. v vseh lekarnah all pri F. Ad Richter & Co. 215 Pearl Street, New York.

PRATIKO**ZA LETO 1904**

je pri nas dobiti in sicer po 10 centov komad; razprodajalcu jo dobé 100 komadov za \$6, a morajo sami plačati eksprese stroške.

V zalogi imamo:

Blažnikovo pratiko, Družinsko pratiko, Kleinmayerjevo veliko pratiko. "GLAS NARODA" 109 Greenwich St., New York, N. Y.

Pratiko je dobiti tudi v podružnici 1778 St. Clair St., Cleveland, O.

Naravna kalifornijska vina na prodaj.

Dobro črno in belo vino od 35 do 45 centov galona; staro belo ali črno vino 50 centov galona. Reesling 55 ct. galona. Kdor kupi manj kakor 50 galon vina, mora dati \$2.00 za posodo.

Drožnik od \$2.25 do \$2.75 galona; sliovicia po \$3.00 galona. Pri večjem naročilu dam popust.

S spoštovanjem

ŠTEFAN JAKSHE, P. O. Box 77, Crockett, California. Contra Costa Co. 14-11-04

SLOVENSKO-AMERIKANSKI KOLEDAR**ZA LETO 1904****X. LETNIK****IZDALO IN ZALOŽILO UREDNIŠTVO
"GLAS NARODA"****CENA 25 CENTOV****CENA 25 CENTOV****Vsebina:** Ob novem letu (Pesem). — Koledar s zgodovinskimi podatki. — Leto 1904. — Na poti v Ameriko, z desetimi slikami. — Leon XIII. s sliko, novi papež s sliko. — Ljubavno pismo (slika). — Prekasno (povest iz California). — Popoden v državi Kansas, z dvema slikama. — Razgovor z milijonarjem. — Mali kavalir. — Podlucična železnica v New Yorku, s tremi slikami. — Srečka smrti. — Svetovna razstava v St. Louis, Mo., s tremi slikami. — Uradniki in delegatje Jugoslov. Katol. Jednote na glavnem zborovanju v Omaha, Nebr. — Tintnik (humoreska s podobo). — Revolucija Srbiji, s tremi slikami. — Poskušnja. — Gospod Dlesk. — Dobri prijatelji (slika). — V Klondike. — „All right!“ — Velikomestni berači. — Mojsterska dela. — Svetovna kronika. — Smešnice. — Oznanila.**Koledar je primerno darilo za novo leto v staro domovino prijateljem.**

v New Yorku: 109 Greenwich St.
v Clevelandu: 1778 St. Clair St.

COLUMBIA DISC GRAPHOPHONE
GRAND PRIZE PARIS 1900
\$15, \$20
\$30

Svira vse vrste glasbe.
Učenje kacega instrumenta je nepotrebno.

Columbia Records.
Stroj govori razločno.
Pišite po brezplačne cenike 53, v katerih so oznamenjeni glasbeni in pevski komadi.

VALČKI (CILINDER).
Sedem palcev 50 ct. komad; \$5 ducat. — Deset palcev \$1 komad; \$10 ducat.
BLACK SUPER-HARDENED COLUMBIA MOULDED RECORDS
25 centov komad; \$3 ducat.
Povsem novi proces. Mnogo bolj trpežen, nego vsak drug cilinder.
COLUMBIA PHONOGRAPH CO., 93 Chambers Street, New York City.

Matija Pogorelc, prodajalec
UR, VERIŽIC, UHANOV, murčkov iz reškega zlata in druge zlatnine.
BOGATA ZALOGA RAZNIH KNJIG.

Novi cenik knjig in zlatnine pošljem poštne prosto. Pište pon.

Cene uram so naslednje:

Nikel ure 7 Jewels	\$6.—	Boss case 20 let garancije:	
15 Jewels Waltham	\$9.—	16 Size 7 Jewels	\$15.—
Srebrne ure z enim pokrovom	\$12.—	" 15 "	\$18.—
Srebrne ure z 2 pokrovoma	\$16.—	Boss case 25 let garancije:	
		16 Size 7 Jewels	\$25.—
		" 17 "	\$30.—

Opomba: Vse zlate ure so z dvojnim pokrovom. Kolesovje pri naštetih urah je Elgin ali Waltham, kakoršega kdo želi. Blago pošljam po Express. Vse moje blago je garantirano. Razprodajalem knjig dajem rabat (popust) po pisnemu dogovoru. Manji zneski naj se pošljajo v poštnih znamkah. Naslov v naročno knjig je napraviti:

M. POGORELC, Box 226, Wakefield, Mich.

Naročila za ure in vse druge stvari pa naj se od sedaj naprej pošljajo pod naslovom:

M. Pogorelc, Care of B. Schuette, 52 State St., Chicago, Ill.

Družinska pratika po 10 ct. Murčki iz reškega zlata so mi pošli in jih pričakujem.

Jacob Stonich, 89 E. Madison Street, Chicago, Ill.

Slika predstavlja srebrno uro za gospode. 18 Size Screw B navjak.

Cena uram:

Nikel ura	\$ 6.00
Srebrna ura	\$12.00
Srebrni tra.	\$13.00

Ako želite uro s 15. kamni, potem priložite \$2.00 navedenim cenam:
Cena „Fahys Cases Gold-field“ jamčenje za let:
16 Size 7 kamnov \$15.00
16 " 15 " \$18.00
18 " 7 " \$14.00
18 " 15 " \$17.00
6 Size ura za darve
z kamnov \$14.00

OPOMBA: Vse ure so najboljše delo Elgin in Waltham ter jamčene glede kakovosti.
Za obile naročbe se priporočam.

Jacob Stonich, 89 E. Madison Street, CHICAGO, ILL.

GAŠPER KORČE
1776 St. Clair St., Cleveland, O.
Tolmač pri sodiščih. Ako se kdor ponesreči v tovarni izposluje odškodnino. Moje načelo je z rojaki pošteno postopati in varovati brezvestnežev.

"GLAS NARODA"
prodaja po 1 cent številko:
Anton Bobek, poslovodja podružnice Frank Sakser, 1778 St. Clair St., Cleveland, Ohio.
Chas. Derganc, 215 N. Congress St., Kenosha, Wis.
John Sustarič, 1208 N. Centre St., Joliet, Ill.
Frank Gabrenja, 519 Power St., Johnstown, Pa.

Ako želi kdo rojakov list prodajati, naj se oglaši pri upravniku.

RABI telefon kadar dospeš na kako postajo v New York in ne veš kako priti k FR. SAKSERJU. Poklici številko 3795 Cortland in govoris slovensko.

Compagnie Générale Transatlantique.
Francoska parobrodna družba

DIREKTNA ČRTA DO HAVRE-PARIS-SVICO-INNSBRUK LJUBLJANA.

POŠTNI PARNIKI SO:

"La Lorraine", na dva vijaka.	12.000 ton, 25.000 konjskih moči.